

UJVIDÉKI HÍRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden csütörtökön vasárnap.

Rejtelmes A 6-os honvédek temetője Boriszláv és Drohobyc.

mágiája a történelemnek, hogy a régi csatatermek újra föléreznek és újra megszomjaznak: vérre, lármára, győzelemre. Ime, Marne terein, ahol egykor a história egyik nagy döntése készült, amelyik különben épen úgy félbemaradt, mint a legtöbb mai döntés, Catalaunum síkján, ahol a Kelet vezére, Atilla összemérte roppant erejét Nyugat vezérével, Aetius-sal, mondom, Marne terein csapott össze legnagyobb haraggal a tavalyi őszön két nagyszerű pólusa a mai kulturának: a német és a francia. És Flandria régi csatamezői is sorra föléreznek és újra véreznek: hol egykor a hódító ötödik Károly mindenfajta vértű és nyelvű zsoldosai portyáztak, ott most is sáppadt és szines angolok, iranciák és belgák, a Kongo, Kanada, India és Algír tarka pereputtya lesik a folyton késő jó szerencsét.

A görög Bizanc, a török Sztambul, az internacionális nyelv Konstantinápolya hányszor érezte kacsu tornyait, zömök mecsetjén idegen hódítók zászlaját lengeni és ma megint, félelem nélkül, keleti fenségleg és nyugalommal hallgatja a közeli, távoli agyaszerenádót, amelyet a hitetlen iránk és brit rendez, hogy behódolásra bírja Kelet büszke és csillogó királynéját. És ma megint fölérez egy halott, ma megint vérzik egy régi csatater: Osztrolenka. Mint szent Januárius kihült testében a piros, meleg folyadék, úgy indul meg az emlékezés patakja Osztrolenka temetőjében: a véres csillag újra tündököl, de most az orosz takarodik ki az erdőkülvéből, az orosz, amely azóta, az utolsó lengyel szabadságharc óta tartotta e helyet, a hidat, amelyre Bem apó gyilkos ágyutüze öntötte a halált hiába, hiába.

Mi ne győznénk, hisz Bem a vezérünk, Osztrolenka véres csillaga: dalolta a kis, franciául beszélő és magyarul káromkodó legyrelől Petőfi. Mi ne győznénk, hisz Hindenburg a vezérünk: gondolja most a német, Osztrolenkához érve, ahol nyolcvanöt éve véres porba hanyatlott a lengyelek fehér sasa, hogy most, germán erő és magyar lélek ismét magasba emelje diadalmasan. Petőfik győzelme halálán tuli győzelem volt, az eszme diadala, Bem apó kénytelen volt törökké lenni, hogy szabad lehessen, de a nagy realitások, a mérnöki számítás és technikai tökéletesség embere, Hindenburg most akar győzni, Germania idegeit most ajzza és feszíti a végső döntésre, amely az egész világnak szóljon és nekünk a biztos, tartós békeség kapuját nyissa meg.

Boriszláv és Drohobyc... Sokat olvasott galíciai városnevek. Gazdag petroliumforrások híres vidéke, házi honvédek temetője. Elszánt ellenfelek mérhetlen küzdelmének színtere.

A megvert orosz hadsereg, mint ismeretes a legnagyobb ellenállást, a legelkeseredettebb pozícióvédelmet Boriszláv és Drohobyc tájékán fejtette ki. Minden áron meg akarták tartani a petroliumforrások vidékét. Ezen a helyen ami csapataink támadásait ellentámadásokkal gyengítették az oroszok. Drohobyc megvételeért a hatos honvédeket küldték harcba. Roham, roham után következett itt. Az ujvidéki honvédek egy nap alatt több szuronyrohamban vettek részt, mint ahányat más ezred katonái hónapokon át vvtak. Az ujvidéki honvédek itteni küzdelmeiről, példátlan hősiességéről legendák szólnak. A háború históriája külön ragyogó lapokat ad azoknak a vitézi harcoknak a feljegyzésére, amelynek legfőbb részesei ujvidéki fiúk voltak. Akkor még Lemberg ködbe vesző tornyaiért folyt a hatos honvédek vére. Ma már a hatos honvédek félre álltak. Lembergen tul nem jut már nekik szerep. Drohobyc és Boriszláv tájékán megsemmisítő küzdelmek hősei voltak. Ott nyugszik egy részük Boriszláv lankáin, a Kárpátok galíciai lejtőjén, más részük valahol Szibériában várja, várja, amit mi is oly annyira várunk. A hatos honvédek egyik hadapródja: Szabó Gergely meglepő érdekességgel ír — orosz fogságból — küldött soribaik arról, hogy a honvédek milyen hősi küzdelem részesei voltak Drohobycnál Huszszoros tulerővel áltak szemben s nem egyszer ennek dacára rohamot is intéztek az orosz hadállások ellen. A helyzet azonban nem sokáig maradt rájuk nézve kedvező. Az oroszok ellentámadásba fogtak s a rohamoszlopok egymás hegyén-hátán törtek a mieinkre. Egy ilyen orosz támadás, amelyben legalább tízszer annyi orosz vett részt, mint ahányan ott az ujvidéki honvé-

dek voltak, akik ellen a rohamot intézték, — azt eredményezte, hogy kénytelen volt néhány honvéd-szakasz megadni magát. Mikorra azonban ezek a honvéd-szakaszok megadták magukat, már nagyon megfogyatkozott a számuk. A végső lehetőség küzdöttek. A szó teljes értelmében jobb oldalról, elől és hátulról roham rájuk az orosz. Nem volt más menekvés. Ez a híres roham június hó ötödikén, hatodikán és hetedikén ismétlődött meg. Leirhatatlan hevességgel verték vissza naponta tízszer a támadó oroszokat a mieink. Június nyolcadikán a szuronyharcot vivő katonák közé beleágyuztak az oroszok. Nem bánták ha a saját embereiket is érik. Mindenáron be akarták itt nyomni az előretörő szövetséges csapatok arcvonalát. Június kilencedikén a boriszlávi petroliumforrások lángja mellett és napot homályosító füstfelhője alatt folyt a véres harc. Hiába volt minden. Elfogtak néhány magyar bakát, megölték egy csomót, belőlük elvesztett vagy ötször annyi, Szurmay tábornoknak olyasfajta jelentettek, hogy a

de Lemberg felé szabadvolt az ut.

Tilos az alku az ujvidéki élelmiszer-piacon.

Ujvidék lakosságának jelentékeny hányada, intelligenciájának tulon-tulnyomó többsége olyanokból áll, akik megszabott fizetésből élnek s akiknek nincs módjukban, sőt, — mint például a bírósági tisztviselők — kifejezetten el is vannak tiltva attól, hogy jövedelmüket mellékkeresettel szaporítsák. Tehát ráutalva, rákényszerive vannak arra, hogy a háború alatt is ugyanakkora jövedelemből tartsák fenn magukat és családjukat, amekkorából — béke idején is szűkösen tudnak megélni.

Ez intelligencia zömének az évi fizetése hozzávetőleg 2000—4000 korona között mozog. De ez is csak papíron van meg. Mert adóba, mindenféle más címeken sok

a levonás. Eladósodott ember is sok akad köztük, akit emiatt sok töketörlesztés, kamatfizetés is terhel. Szumma-szummarum: egyetlenegy sincsen, aki elsején azt az összeget kapná, melyről kinevezési okirata szól.

Aztán „reprezentálni“ is kell. A hivatalnok ur és a tanár ur, meg a felesége és a gyermekei jól kell, hogy öltözködjönek, a családapa rangjának megfelelő háztartást kell vinniök, kisebb-nagyobb mértékben társadalmi kötelezettségeket is kell teljesíteniök. És a lelkes hazafi vagy honleány, aki jótékony célokra — ma leginkább hadi célokra — pénzt gyűjt, a címértől s a lakásjegyzékből lefelől a lateinerek neveit írja ki, mert ezekhez jut hozzá legkönnyebben és egy csomóban. Az ékként első sorban s folytonosan megkönyözött pedig nemcsak magasabb műveltségéből fakadó felebaráti érzésének, de néha hivatali állásának is tartozik azzal, hogy igazán erején fölül áldozzon jótékony célokra is.

Nem kell ahoz papirost és plajbászt elővenni, hogy az ember kikalkulálja: vajjon miből és miképpen tudnak ma megélni ezek az urak (mert hiszen csakugyan „urakként“ kell élniök!). Nem kell pedig irószerszámot elővenni azért, mert ugysir rőtön megáll az embernek a plajpásza is, az esze is, ha kalkulálni kezd, hogy: amely jövedelemből normális viszonyok közt is csak alig, vagy sehogyse tudott kijönni a kisebb fizetésű hivatalnok, miként jöhet ki belőle most, mikor az összes életszükségletek háromszor-négyeszer annyiba kerülnek, mint eddig, hiteforrások nincsenek és a rendkívüli költségek egész zuhatagát ontja reánk a háborús állapot.

És már most: ennek a nyomor szélén járó hivatalnoknak a szegény felesége féleljeszakai, olykor egész éjszakai töprengés után kimegy reggel a maga 3—4 koronájával a piacra, boltba, hogy valamiképp kiküzdje ezen a pénzen családjának egynapi élelmet. Füllérenként ki van számítva, hogy mire, mennyit költhet. Egy-két fillérnyi különbség is zavarba hozná. Szabad-e ezt a szegény ur-asszonyt bár egy fillér erejéig is jogosulatlanul fosztogatnia az élelmiszerárusnak? És nem önként éthető-e, ha a vásárló alkut próbál a falusi asszonnyal vagy ujvidéki kofával, aki ott terpeszkedik a vetemény-halmi között? De ennek megis adja az árát. A kofa-asszonyosság foghegről odavágja az élelmicik árát és az alkukisérletre nem is felel. A vásárló asszony szorongva, trémázva megismétli néhány fillérért

ealkuvó ajánlatát. A kofa megint nem válaszol és másfelé néz. De mikor az uriaszony harmadszor is megszólítja, hirtelen odaforul és ráváll: „Tán hallotta, ha nem süket, hogy ennyi meg annyi, az ára!” A közelben lévő többi árus helyeslően röhög, az uriaszony röstelkedve továsiet, de még jól hallja, amint utána kiabálják:

„Ha nincs pénze, ne egyék...”, „ha koldus, ne jöjjön ki piacra...”, „gyönyörű naccsaga az ilyen...”.

Ez szóról-szóra így történt meg a minap az újvidéki piacon.

ennek a társadalmi életnek szürke harcosai és rengeteg munkájukkal a rendes kerékvágásban haladó városi életet is elősegítik, a költözökösödés fáradatai mellett a kiűzörözésnek kitenni nem szabad.

Hisszük, hogy a tanács mihamarabb akcióba lép és a hadiállapotra való tekintettel — esetleg a főváros mintájára — új költözökösödési szabályrendelettel fogja megkönnyíteni az augusztusi évnegyed jövőendő mízeriát.

Az augusztusi költözökösödés.

Most, amikor a háború minden ügyes-bajos dolga mellett legközvetlenebbül érdekelheti Újvidék nem virilista és nem emeletes bérpalotálakkal bíró nomád városi életet élő polgári közönségét a közelgő augusztusi évnegyed, úgy hiszük, általános kívánságnak a dunai helyzet, ha foglalkozunk azáltal, hogy a város új, módosított vagy ideiglenes költözökösödési szabályrendelettel könnyítse meg az augusztusi költözökösödést, amely különben is nagy terheket ró azokra, akik kénytelenek új lakásba költözni az új évnegyedkor.

Általános tudott dolog az, hogy a háború miatt sem kellő számú ló, sem kellő számú szekér a költözökösödők rendelkezésére nem állhat. Már pedig akkor, amikor a piaci árúflamázás is olyan szélesre és lépten-nyomon változik, az augusztusi költözökösödők előrelátólag őrítési árakat fognak egy-egy hurcolkodótól követelni a fuvarosok, akik a normálisnál jóval nagyobb árakat a munkabérek emelkedésével, a loéllátás drágulásával, vagy egyszerűen azzal is kicsikarhatnak a közönségtől, hogy nem vállalják el másképp a butorfuvarozást, hiszen tíz más költözökösödő család is megfizeti azt az árat, amit követelnek.

A fuvarosoknak előrelátható áreimelése ellen azonban a hatóságoknak már idejében meg kell védeni a költözökösödő közönséget. Más mód pedig erre nincsen, csak az, hogy állapítsa meg a tanács a butorfuvarozás legmagasabb árát és tegye lehetővé, hogy minden esetleges tulkapas és zsarolás kellő megtorlásban részesüljön.

Azonkívül a város maga tegye lehetővé, hogy az augusztusi költözökösödés ne egy-két nap alatt bonyolódjék le, hanem már napokkal a hurcolkodás napja előtt amivel nemcsak a kényelmesebben végrehajtható lakáscserére, de a loállomány kimelése is bekövetkezik s a fuvarosok is kényelmesebben dolgozva alacsonyabb munkabérekkel is beérhetik.

Szükséges volna különben az augusztusi hurcolkodásnak ilyen módon való végrehajtása azért is, mert épen a kispolgári osztály, amely költözökösödni fog, napi munkával amugy is tul van terhelve; s a költözés kényelmesebb módja mellett napi munkájának is eleget tehet s az irthon robotoló polgári katonákat, akik valamennyien ennek a városnak,

valamely hazafias magyar mozgalmról, áldozathozatalról van szó. A maga lelkes adományával, követésre méltó áldozatkésziséggel siet a hazafias oltárán áldozni.

Nem hihetjük, hogy ilyen gyönyörű példaadás, ilyen dicséretes megnyilatkozása a magyar szívének, a magyar lélekben ne találja Újvidéken lelkes követőkre?

Meg vagyunk győződve, hogy a Wagner dr., Fauszt János és Fizeley Juliák által megmutatott út — Újvidékelvalva felépítéséhez fog vezetni.

Eddig kimutatt gyűjtésünk K 70 Fizeley Julia áll. polg. isk tanítónő

K 20

Összesen K 90

Az újvidéki határrendőrtanácsos és főkapitány kitérítése.

A hivatalos lap keddi száma városzerte általános, jöleső örömet keltő keltő két magas kitérítés hírével közli. A király július hó 16-án legfelső elhatározásával Pamlényi Gábor határrendőrségi tanácsosnak, az újvidéki határrendőrség vezetőjének, az ellenség előtti teljesített kitünő szolgálatai elismeréséül, a hadidiszciplinárius III-ad osztályú vaskoránarendet adományozta, továbbá Payerle Nándor, Újvidék város rendőrfőkapitányának az ellenség előtti teljesített szolgálatai elismeréséül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a katonai érdemkereszt szalagján adományozta. Mindkét férfit kiválóan kiérdemelt kitüntetése lelkes visszhangra talált városunk polgárságában, a hol úgy Pamlényi Gábert, a határrendőrség kitünő vezetőjét, akinek különösen a háborúban szerzett értékes és nagy érdemei az összes illetékes körök legnagyobb elismerését szereztek meg neki, mint városunk népszerű és kitünő főkapitányát, Payerle Nándort, akinek ugyancsak főleg a háborús esztendőben az állam és a közönség érdekében tett fáradságtalan tevékenysége számára osztatlan elismerést és polgártársai becsülését és szeretetét biztosították, a királyi kegyre kiválóan érdemesnek találták. Mindkét kitüntetett a szerencsekívánatok özönével keresték fel.

A város lisztzsükséglete. A kormány tudvalevőleg megengedte, hogy szeptember 15-éig mindenki szabadon vásárolhassa a jövő év augusztus 15-éig szükséges lisztjéhez való gabonát. Profuma Béla polgármester a mai napon ennek megfelelően a felhívta a város lakosságát, hogy mindenki, a kinek módjában áll, szerezze be a szükséges gabona mennyiséget, mely felhívásnak remélhetőleg meglesz az a hatása, hogy nagyon sokan maguk gondoskodnak majd a lisztzsükségletük fedezéséről. A város vezetőse, hogy tiszta képet nyerjen arról a fedezetlen gabonamennyiségről a melynek előteremtéséről a városnak kell gondos-

kodnia, elrendelte, hogy házról házra való összeírás útján az egyesek által beszerzett gabona mennyisége összeírások, a mit a helybeli tanítók fognak ezközölni. Az összeírás hétfőn veszi kezdetét s két-három napig fog tartani.

Géza Géza temetése. A galiciai hadszíntéren hősi halált lelt Géza Géza népfőlközi hadnagyot, Roth Vilmos fakeskeskedő s törvényhatósági biz. tag hős vejét, vasárnap délután 5 óra-or temették az újvidéki izr. temetőben. A végtisztesség, a melyen városunk társadalmának színe-java megjelent, katonai pompával ment végbe, a mely alkalomra egy főhadnagy vezénylete alatt egy disz-század is kivonult. A gyászszertartást dr. Singer szabadkai főrabbi végezte. A gyászbaborult családot számosan keresték fel részvénytulajdonosaikkal.

Rézgálcot kapott a város.

A városi tanács megbízásából dr. Marczekovich Imre alpolgármester a földmívelésügyi minisztériumhoz fordult újabb rézgálccsal küldemény kieszközölése céljából. Hosszu utánjárás után sikerült 20 métermáza rézgálcot kapnunk, a melyet csak a város gazdái a szőlőknek nagysága szerint megállapított mennyiségben a főjegyzői hivatalban kapható utalványok alapján beszerezhetnek. A rézgálc kgya két koronába kerül.

A43—50 évesek jelentkezése. Ma jár le a 43—50 évesek jelentkezésének határideje. A városi közgyűlési terem, a hol az összeírás történik, állandóan tul van zsúfolva a jelentkezőkkel, s már ma meg lehet állapítani, hogy majd kétannyian kerülnek a bemutatón szemlére, mint a melyre a katonai osztály számított.

Nádassy József szintársulata.

Nádassy József, a kitünő szabadkai szingagzagtó, a mint már megírtuk, pályázott az újvidéki téli szeszona. Miután a város vezetősége azt a feltételt szabta, hogy a szabadkai szintársulat csak az esetre kap játsási engedélyt, ha elsőrendűnek mutatkozik, Nádassy József a mai napon bemutatotta a városi tanácsnak 82 tagból álló társulatának a névsorát, a melynek élén mint állandó vendég Dióssy Nusi, a Vicszinház kiváló szubrettje és Hoinyay Janka, a budai-temesvári szintársulat primadonnája állnak. A játszási engedély kiadása felett egy-két napon belül döntenek.

„Tilos a gyerekeknek a gőzfürdőben fürödni.” (?) (Levél a szerkesztőhöz.) Tisztelt szerkesztő ur! Tegnapelőtt 7 éves fiammal a Dungenyanky fürdő gőzfürdőjébe akartam menni. A pénztárnál jegyet kértem, amit már ki is ad-

tak volt. Ép a fürdőhelységbe akorok lépni, amikor egy valaki, — akiről utóbb tudtam meg, hogy „fürdőszolga” (?) — kalappal a fején odakiállt hozzám:

— A gyerek is fürdőni akar?
— Igen.

— Ez már nem létezik, — volt a kuriai ítélet súlyával ható felelőszó.

— Hát ki is nagy — kérem a világ legtermészetesebb arckifejezésével, hisz nem hittem, hogy egy kulturében egyik „kulturintézményben” (?) egy ilyen módon, kalapos ember jogosultan rivaltosan rá a fürdőző közönségre.

— Az magát ne érdekelje, de hogy a fia fürdőjön, az már nem létezik, mondta ki újból a szentenciát.

Energikusabb kérdéseimre tudtam meg, hogy a velem rechts-umoló valaki — fürdőszolga.

— Ki rendelte ezt, — kérem?

— A nagyságosur, — monddta szélesen nevető arccal.

— Melyik?

— Nahát a Dungerezsky nagyságos ur. Erre már a fürdő cselédjei is hangosan vihogtak, bizonyára ateletti örömben, hogy a nagyságos urnak milyen nagy is a hatalma.

Kérdést intéztek a Dungerezsky fürdő vezetőségéhez, hogy fennál-e ez a világon egyedülálló neveléses rendelkezés?

Ha igen kérdem a rendőrséget, joga van-e a fürdőnek valakinek, még egy 7 éves fiúnak is, — a fürdőzést indokolatlanul megtagadni?

Ha nem, történik-e megtorlás, hogy a fürdő ilyen erőszakosságot máskor meg ne tehessen.

Ha a tulajdonos meg akarja válogatni a fürdőzőit, úgy ne árusítson pénzért jegyeket, hanem hívja meg azokat, akiket akar, vagy legalábbis tanítsa meg fürdőszolgáját arra, hogy a közönséggel más hangon és más módon beszéljen.

Vagy csináljon a fürdőből is „magtárat”, amint a színházából annak idején azt akart csinálni, mert azt a hatóságok tűzveszélyesnek találták. Soraim szives közléséért köszönetet mond: Egy fürdőző, a ki nem fürdőhetett, mert a nagyságos ur nem engedte a fiával fürdőni, és a fiát nem küldhette egyedül haza.

Felelős szerkesztő és kiadó:
dr. Königstättler Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Buza-tér 5. szám.

Csődttömégárlejtés.

Eladatik vb. Beismann Sándor szenttamási cég vaskereskedése (beszerzési ár 13588 kor. 10 fill., becsérték 11730 korona 80 fill.). Az ajánlattevők tartoznak ajánlataikat a csődválasztmány elnökének dr. Lustig Nándor újvidéki ügyvéddel zárt borítékban 1915. július 30-ig délután 5 óráig átadni a borítékban annak megjelölésével, hogy vb. Beismann Sándor csődügyében történik az ajánlat. Kötelesek ugyanott és ugyanaddig a csődleltár becsértékének 10%-át készpénzben bántapénzül letenni. Az ajánlatok felett a csődválasztmány 1915. július 31-én fog határozni. Csődválasztmány fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül bármelyiket is elfogadssa, vagy visszautasíthassa. Az áruk minőségére és mennyiségére nézve, sem a csődválasztmány, sem a tömeggondnok szavatosságát nem vállal.

Vevő köteles a vételári összeget és a vétel után járó III-ad fokú illetéket a tömeggondnok kezéire az ajánlatnak a csődbíróság által történt jóváhagyása után azonnal készpénzbe kifizetni, ellenesetben a bántapénznek elvesztésén felül, szavatol azon kárért, mely a csődttomeget — mely az áru feletti jogát ezzel visszanyeri — ebből kifolyolag éri. Az ajánlattevő az ajánlatnak a csődbíróság által történt el, vagy el nem fogadásáig kötelezettségben marad.

Az ajánlati verseny eredményének a csődbíróság által történt jóváhagyása után az eladás tárgyát képező dolgokat érhető minden kár a vevőt terheli. A leltári áruk a tömeggondnok közbenjöttével naponként megtekinthetők.

Az ajánlattevők, kiknek ajánlata elfogadva nem lett, kötelesek a letett bántapénzüket legkésőbb 1915. július 31-ig a csődválasztmánytól átvenni, mert különben kötelesekükre bírói letétben helyezi.

Az ajánlattevők tartoznak ajánlataikban kijelenteni, hogy a hirdetmény feltételeit magukra nézve kötelezőknek elismerik.

Szenttamás 1915. július hó 20.

Dr. Zagoricza Iván, ügyvéd
tömeggondnok helyettes.

Másolat.

M. kir. Földmívelésügyi minster. 18500/915. VI. 1. szám. Valamennyi alispánnak és törvényhatósági város polgármesterének. Abból a célból, hogy az aratási munkák elvégzéséhez fűződő országos érdeket a munkáshányra való tekintettel minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítsanak és az aratási munkák folyamán netán mutatkozó munkáshány következtében a termés eredmény ne veszélyeztessék, a minster tanács hozzájárulásával több száz darabból álló aratógépkészletet létesíttettem. Mint-hogy a rendkívüli viszonyok folytán a vasuti szállítási igen gyakran a szokotnál hosszabb időt vesz igénybe, sőt bizonyos vo-

nalakon néha napokig szünetel, úgy rendelkeztem, hogy az aratógépek nagyobb része az ország különböző vidékein raktározásának és pedig gyorszállítás biztosítása céljából lehetőleg a vasuti állomásokon lévő erre alkalmas vasuti raktárakban. A termes biztosítása céljából beszerzett marokrakó aratógépek a következő helyeken raktározottak: Nagy-károly, Arad, Zombor, Nagyberek, Temesvár, Győr, ahol a m. kir. gazdasági felügyelőség vezetőjét, Gáza, Hodmezővásárhely, ahol a földmívelés iskola igazgatóját, Gödöllő ahol a m. kir. koronauradalom igazgatóját és végül Nagyvárad ahol az ottani kirendeltség vezetőjét bízom meg az aratógépek eladásával. Az említett helyeken közül Nagy-károlyban, Aradon, Pápán teljesen új Bacher-Melichár gyártmányú marokrakó aratógépek. Nagyberekben, Zomborban, Hodmezővásárhelyen és Gödöllőn új amerikai Mc. Cornik rendszerű marokrakó aratógépek, Nagyváradon, Temesváron és Győrtől pedig ugyancsak Mc. Cornik vagy Plánig jengyűgépek vannak raktáron. A gépek vételára a megfelelő ruhordó előállvánnyal és minden más szükséges alkatrészszel felszerelve a gyártmány szerint 585, 620 és 635 kor. amihé még a gépeknek Budapestről az illető helyre való szállítási költsége járul. A gépek felszerelve a szállításra alkalmas állapotban állnak az illető raktárakban. Felhívom a Cimet, hogy a gazda közönség körében a legszélesebb körben tegye közhírré, hogy azon kis gazdák és gazdakörök, akik fenforgó rendkívüli viszonyok közt, az aratás munkát csak gépekkel tudják elvégezni és akiknek eddig nem volt módjukban megfelelő gépek beszerzéséről gondoskodni a gépek eladásával megbízott tisztviselőhöz fordulhatnak, aki fel van jogosítva, hogy a gépeket készpénzítés ellenében minden további szavatosság nélkül eladhassa. Az eladásnál azonban elsősorban gazda körökben és kisbirtokosoknak kérvényei fognak figyelembe vétetni és csak ha ezek igényeinek kielégítése után maradnak gépek, akkor fognak a fennmaradó gépek másoknak is eladatni. Budapest, 1915. június hó 16. A minster helyett o. a. i. államtitkár.

Nyilt-tér.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejtethetetlen jó édesapánk elhunytá alkalmával vizsgáztatásunkra siettek, fogadják hálás köszönetünket.

Hollós család

*Az e rovat alatt közöltékrt nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

**Hirdetési ügynököt
alkalmaz a kiadóhivatal.**

BOR-ELADÁS.

Hegyi ó-bor, 17 hektó
jutányos áron eladó. —
Bővebbet Vásár utca 9.
szám alatt. 1—2

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Keresünk egy

gyakornokot

gyarmatárú ügynökségünk részére,
kezdő fizetéssel.

Moser és Wertheim

Kenyer-ú. 26. szám.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Sürgős megvételre keresek
egy fajtisza fehér

kis ölebet

Ajánlatok e lap kiadójába
küldendők.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Szép 6. éves pejparipa

nyergeslő

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

IRODATISZT

aki valamely kereskedésben (esetleg könyvkereskedésben) már alkalmazva, volt, vagy kereskedelmi iskolát végzett, s aki a magyar, német esetleg szláv levelezésben jártas, üzletben felvétetik. — Felvétetnek olyanok is akik valamely politikai hatóságnál mint hivatalnokok alkalmazásban voltak, vagy ügyvédi, esetleg más irodában dolgoztak. — A kondíció állandó. Ajánlatok közvetlen alulirothoz intézendők.

Ugyisintén 2 tanoncz felvétetik (jobb házból való 2 fiu.

IVROVICS GYÖRGY

könyvnyomda és könyvkötészet tulajdonosa Ujvidék, Duna-ú. 13.

BENZOLINE.

FIGYELMEZTETÉS!

Több oldalról hozzám érkezett panasz folytán figyelmeztetem a tisztelt vevőközönséget, hogy illéktelen egyének a BENZOLINE minőségét idegen anyagokkal való keverés által meghamisítani igyekeznek.

Ott tehát, ahol megbízható viszontelárúszító nincs, a rendelkezések közvetlenül hozzám intézendők.

A nagy vagonhiány és egyéb szállítási nehézségek eddig is rendkívül késleltették a beérkezett rendelések gyors elszállítását. Kérem tehát az érdeklődőket, hogy rendeléseiket sürgősen adják fel, nehogy felesleges késedelem támadjon.

Ismételten határozattan kijelentem, hogy az eredeti **BENZOLINE**, mint motorüzemanyag kiválóan megfelel és minden katonai engedély vagy pénzügyőri ellenőrzés nélkül, bármely mennyiségben azonnal szállítható.

ÁRLAPPAL SZIVESEN SZOLGÁLOK.

M. ELFER, WIEN I.
Krugerstrasse 3.

